

# Popis předmětu

|                          |                                          |                  |                  |
|--------------------------|------------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Zkratka předmětu:</b> | KPG/PUCHS                                | <b>Strana:</b>   | 1 / 7            |
| <b>Název předmětu:</b>   | Specif. vývojové poruchy učení a chování |                  |                  |
| <b>Akademický rok:</b>   | 2023/2024                                | <b>Tisknuto:</b> | 27.05.2024 09:39 |

|                                          |                                                     |          |          |                              |              |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------|----------|------------------------------|--------------|
| <b>Pracoviště / Zkratka</b>              | KPG / PUCHS                                         |          |          | <b>Akademický rok</b>        | 2023/2024    |
| <b>Název</b>                             | Specif. vývojové poruchy učení a chování            |          |          | <b>Způsob zakončení</b>      | Zápočet      |
| <b>Název dlouhý</b>                      | Specif. vývojové poruchy učení a chování na ZŠ a SŠ |          |          | <b>Forma zakončení</b>       | Kombinovaná  |
| <b>Akreditováno/Kredity</b>              | Ano, 2 Kred.                                        |          |          | <b>Zápočet před zkouškou</b> | NE           |
| <b>Rozsah hodin</b>                      | Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]           |          |          | <b>Počítán do průměru</b>    | NE           |
| <b>Obs/max</b>                           | Statut A                                            | Statut B | Statut C | <b>Min. (B+C) studentů</b>   | 10           |
| <b>Letní semestr</b>                     | 0 / -                                               | 21 / -   | 10 / -   | <b>Opakovaný zápis</b>       | NE           |
| <b>Zimní semestr</b>                     | 0 / -                                               | 0 / -    | 0 / -    | <b>Vyučovaný semestr</b>     | Zimní, Letní |
| <b>Rozvrh</b>                            | Ano                                                 |          |          | <b>Počet dnů praxe</b>       | 0            |
| <b>Vyučovací jazyk</b>                   |                                                     |          |          |                              |              |
| <b>Volně zapisovatelný předmět</b>       | Ano                                                 |          |          |                              |              |
| <b>Hodnotící stupnice</b>                | S N                                                 |          |          |                              |              |
| <b>Počet hodin kontaktní</b>             |                                                     |          |          |                              |              |
| <b>Automat. uzn. záp. před zk.</b>       | Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.     |          |          |                              |              |
| <b>Periodicita</b>                       | K                                                   |          |          |                              |              |
| <b>Nahrazovaný předmět</b>               | Žádný                                               |          |          |                              |              |
| <b>Vyloučené předměty</b>                | Nejsou definovány                                   |          |          |                              |              |
| <b>Podmiňující předměty</b>              | Nejsou definovány                                   |          |          |                              |              |
| <b>Předměty informativně doporučené</b>  | Nejsou definovány                                   |          |          |                              |              |
| <b>Předměty, které předmět podmiňuje</b> | Nejsou definovány                                   |          |          |                              |              |

## Cíle předmětu (anotace):

Prohloubení speciálně pedagogické orientace studentů do oblasti specifických poruch učení a chování žáků na ZŠ a SŠ. Pochopení kontextu speciálních vzdělávacích potřeb žáků se SPU a SPCH, základní orientace v etiologických, legislativních, diagnostických a intervenčních aspektech problematiky aplikovaných do školní praxe.

## Požadavky na studenta

Aktivní účast v diagnostické části výuky (dg. laterality, LMD a SPU), 80% úspěšnost v závěrečném testu.

## Obsah

Předmět je zacílen na prohloubení speciálně pedagogických kompetencí studentů do oblasti specifických poruch učení. Pochopení kontextu speciálních vzdělávacích potřeb žáků se SPU, základní orientace v etiologických, legislativních, diagnostických a intervenčních aspektech problematiky.

1. Terminologie užívaná u oblasti specifických poruch učení a chování medicínská, psychologická, pedagogická specifika
2. Struktura příčin specifických poruch učení
3. Laterality typy, přístup k levákovi, rizikové typy
4. LMD/ADHD etiologie, symptomatika
5. Deficity dílčích funkcí - struktura
6. Deficity v oblasti laterality podpora a intervence
7. Deficity související s LMD/ADHD podpora a intervence
8. SPU v oblasti řeči
9. SPU v oblasti matematických a dalších schopností
10. Spolupráce s poradenskými zařízeními
11. Specifika rodinné výchovy u jedince s SPU a LMD/ADHD, specifika výběru profese
12. Organizace a realizace péče na úrovni ZŠ a SŠ
13. SPU v dospělém věku, specifika vzdělávání, sociální rizika

## Studijní opory

## Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Martina Karkošová, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** Doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D. (100%), Mgr. Alena Zítková (100%)

## Literatura

- **Základní:** Zelinková, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program : [nástroje pro prevenci, nápravu a integraci]*. Vyd. 2. Praha : Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-326-0.
- **Základní:** Zelinková, Olga. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7.
- **Základní:** Sindelar, Brigitte. *Předcházíme poruchám učení*. Praha : Portál, 1997. ISBN 80-85282-70-4.
- **Základní:** Kocurová, Marie. *Specifické poruchy učení a chování : studijní text kurzu PC Plzeň*. 1. vyd. Plzeň : Pedagogické centrum Plzeň, 2002. ISBN 80-7020-102-9.
- **Základní:** Pokorná, Věra. *Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch učení*. Praha : Portál, 1997. ISBN 80-7178-135-5.
- **Základní:** LECHTA, V. *Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole*. Praha: Portál, 2010.
- **Doporučená:** Pokorná, Věra. *Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení : rozvoj vnímání a poznávání*. 1. vyd. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7178-228-9.
- **Doporučená:** Říčan, Pavel; Krejčířová, Dana. *Dětská klinická psychologie*. 1. vyd. Praha : Grada, 1995. ISBN 80-7169-168-2.
- **Doporučená:** Křišťanová, Ladislava. *Diagnostika laterality a metodika psaní levou rukou*. Hradec Králové : Gaudeamus, 1995. ISBN 80-7041-205-4.
- **Doporučená:** Lechta, Viktor. *Diagnostika narušené komunikační schopnosti*. Martin : Osveta, 1995. ISBN 80-88824-18-4.
- **Doporučená:** Matějček, Zdeněk. *Dyslexie : specifické poruchy čtení*. Vyd. 3. upr. a rozš. Jinočany : H & H, 1995. ISBN 80-85787-27-X.
- **Doporučená:** Třesohlavá, Zdeněk. *Lehká mozková dysfunkce v dětském věku*.
- **Doporučená:** Černá, Marie. *Lehké mozkové dysfunkce*. Praha : Karolinum, 2002. ISBN 80-7184-880-8.
- **Doporučená:** Koukolík, František. *Mozek a jeho duše*. Praha : Galén, 2005. ISBN 80-7262-314-1.
- **Doporučená:** Tymichová, Hana. *Nauč mě číst a psát*. Praha : SPN, 1987.
- **Doporučená:** Šebek, Michael. *Neklidné děti a jejich výchova*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-04-23643-X.
- **Doporučená:** Prekopová, Jiřina. *Neklidné dítě : Rádce pro zneklidněné rodiče*. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-7178-019-7.
- **Doporučená:** Zelinková, Olga. *Poruchy učení*. 1. vyd. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-7178-038-3.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie. *Psychologie problémového dítěte školního věku*. Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-488-8.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie. *Psychologie školního dítěte*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-487-X.
- **Doporučená:** VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.
- **Doporučená:** Train, Alan. *Specifické poruchy chování a pozornosti : Jak jednat s velmi neklidnými dětmi*. Praha : Portál, 1997. ISBN 80-7178-131-2.
- **Doporučená:** *Specifické poruchy učení a chování. Sborník 2000*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2000. ISBN 80-7178-389-7.
- **Doporučená:** Sovák, Miloš. *Výchova leváků v rodině*. Praha : SPN, 1985.
- **Doporučená:** Drnková, Zdena. *Záhada leváctví a praváctví*. 1. vyd. Praha : Avicenum, 1983.
- **Doporučená:** Synek, František. *Záhady levorukosti : asymetrie u člověka*. Praha : Horizont, 1991. ISBN 80-7012-054-1.

## Časová náročnost

## Všechny formy studia

| Aktivita                         | Časová náročnost aktivity [h] |
|----------------------------------|-------------------------------|
| Příprava na souhrnný test [6-30] | 30                            |
| Kontaktní výuka                  | 26                            |

**Hodnotící metody**

**Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Test,

**Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

**Předpoklady**

**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

předmět předpokládá předcházející základní studium problematiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální pedagogika) a odpovídající orientaci v psychologických souvislostech

**Vyučovací metody**

**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška založená na výkladu,

Přednáška s demonstrací,

Přednáška s analýzou videozáznamu,

Výuka podporovaná multimédií,

Seminární výuka (diskusní metody),

**Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška s demonstrací,

Seminární výuka (diskusní metody),

**Výsledky učení**

**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

vysvětlit současný pohled na etiologii SPU a ADHD

popsat charakteristické znaky poruch učení a ADHD

zpracovat orientační diagnostiku laterality

zpracovat symptomatickou diagnostiku LMD/ADHD na učitelské úrovni

zpracovat diagnostiku SPU z analýzy školních produktů žáka

spolupracovat s učitelem při sestavování IVP žáka se specifickou poruchou učení a při realizaci intervenčních technik

**Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:**

používat specifickou odbornou terminologii z oblasti SPU

sestavit IVP na konkrétního žáka s SPU

získat základní kompetence k diagnostikování a nápravě specifických poruch učení na úrovni ZŠ, případně SŠ.

**Předmět je zařazen do studijních programů:**

| Studijní program              | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                                         | Etap | V.st.pl. | Rok  | Blok                                  | Statut | D.roč. | D.sem. |
|-------------------------------|------------|-------------|----------------------------------------------|------|----------|------|---------------------------------------|--------|--------|--------|
| Učitelství pro základní školy | Navazující | Prezenční   | Pedagogicko-psychologický modul (navazující) | 1    | 2022     | 2023 | Povinně volitelné předměty pedagogika | B      | 2      | LS     |

| Studijní program                            | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                                                | Etapa | V.st.pl. | Rok  | Blok                                        | Statut | D.roč. | D.sem. |
|---------------------------------------------|------------|-------------|-----------------------------------------------------|-------|----------|------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Učitelství pro základní školy               | Navazující | Prezenční   | Pedagogicko-psychologický modul (navazující)        | 1     | 2020     | 2023 | Povinně volitelné předměty pedagogika       | B      | 2      | LS     |
| Učitelství pro základní školy               | Navazující | Prezenční   | Pedagogicko-psychologický modul (navazující)        | 1     | 2021     | 2023 | Povinně volitelné předměty pedagogika       | B      | 2      | LS     |
| Učitelství pro základní školy               | Navazující | Prezenční   | Pedagogicko-psychologický modul (navazující)        | 1     | 2023     | 2023 | Povinně volitelné předměty pedagogika       | B      | 2      | LS     |
| Učitelství biologie pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství biologie pro střední školy (maior)       | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství biologie pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství biologie pro střední školy (maior)       | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství biologie pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství biologie pro střední školy (maior)       | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství biologie pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství biologie pro střední školy (maior)       | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství českého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství českého jazyka pro střední školy (maior) | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství českého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství českého jazyka pro střední školy (maior) | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství českého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství českého jazyka pro střední školy (maior) | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství českého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství českého jazyka pro střední školy (maior) | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství dějepisu pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství dějepisu pro střední školy (maior)       | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství dějepisu pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství dějepisu pro střední školy (maior)       | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství dějepisu pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství dějepisu pro střední školy (maior)       | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství dějepisu pro střední školy       | Navazující | Prezenční   | Učitelství dějepisu pro střední školy (maior)       | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |

| Studijní program                              | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                                                  | Etap | V.st.pl. | Rok  | Blok                                        | Statut | D.roč. | D.sem. |
|-----------------------------------------------|------------|-------------|-------------------------------------------------------|------|----------|------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Učitelství geografie pro střední školy        | Navazující | Prezenční   | Učitelství geografie pro střední školy (maior)        | 1    | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství geografie pro střední školy        | Navazující | Prezenční   | Učitelství geografie pro střední školy (maior)        | 1    | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství geografie pro střední školy        | Navazující | Prezenční   | Učitelství geografie pro střední školy (maior)        | 1    | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství geografie pro střední školy        | Navazující | Prezenční   | Učitelství geografie pro střední školy (maior)        | 1    | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství hudební výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství hudební výchovy pro střední školy (maior)  | 1    | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství hudební výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství hudební výchovy pro střední školy (maior)  | 1    | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství hudební výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství hudební výchovy pro střední školy (maior)  | 1    | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství hudební výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství hudební výchovy pro střední školy (maior)  | 1    | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství chemie pro střední školy           | Navazující | Prezenční   | Učitelství chemie pro střední školy (maior)           | 1    | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství chemie pro střední školy           | Navazující | Prezenční   | Učitelství chemie pro střední školy (maior)           | 1    | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství chemie pro střední školy           | Navazující | Prezenční   | Učitelství chemie pro střední školy (maior)           | 1    | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství chemie pro střední školy           | Navazující | Prezenční   | Učitelství chemie pro střední školy (maior)           | 1    | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství německého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství německého jazyka pro střední školy (maior) | 1    | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství německého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství německého jazyka pro střední školy (maior) | 1    | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství německého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství německého jazyka pro střední školy (maior) | 1    | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |

| Studijní program                              | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                                                  | Etapa | V.st.pl. | Rok  | Blok                                        | Statut | D.roč. | D.sem. |
|-----------------------------------------------|------------|-------------|-------------------------------------------------------|-------|----------|------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Učitelství německého jazyka pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství německého jazyka pro střední školy (maior) | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství ruského jazyka pro střední školy   | Navazující | Prezenční   | Učitelství ruského jazyka pro střední školy (maior)   | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství ruského jazyka pro střední školy   | Navazující | Prezenční   | Učitelství ruského jazyka pro střední školy (maior)   | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství ruského jazyka pro střední školy   | Navazující | Prezenční   | Učitelství ruského jazyka pro střední školy (maior)   | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství ruského jazyka pro střední školy   | Navazující | Prezenční   | Učitelství ruského jazyka pro střední školy (maior)   | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství tělesné výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství tělesné výchovy pro střední školy (maior)  | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství tělesné výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství tělesné výchovy pro střední školy (maior)  | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství tělesné výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství tělesné výchovy pro střední školy (maior)  | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství tělesné výchovy pro střední školy  | Navazující | Prezenční   | Učitelství tělesné výchovy pro střední školy (maior)  | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ   | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ   | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ   | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ   | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy (maior) | 1     | 2020     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy (maior) | 1     | 2023     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |

| Studijní program                              | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                                                  | Etapa | V.st.pl. | Rok  | Blok                                        | Statut | D.roč. | D.sem. |
|-----------------------------------------------|------------|-------------|-------------------------------------------------------|-------|----------|------|---------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy (maior) | 1     | 2021     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |
| Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy | Navazující | Prezenční   | Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy (maior) | 1     | 2022     | 2023 | Výběrové předměty pedagogicko-psychologické | C      |        | LS     |